Štev. 101 (Posamezna številka 8 vinarjev.) V Trstu, v torek 16. aprila 1918 Letnik XLIII.

Izhaja vsak dan zjutraj, tudi ob nedeljah in praznikih. — Uredništvo: Ul. sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista „Edinost". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57. — Naročnina znaša: Za celo leto K 31·20, pol leta K 15·60, tri mesece K 7·80, za nedeljsko izdajo za celo leto K 6·20, pol leta K 3·60.

EDINOST

Posamezne številke po 8 vin., zastarele 10 vin. Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 10 vin; osmrtnice, zahvale, poslanice, vabila, oglasi denarnih zavodov mm po 30 vin; oglasi v tekstu lista do pet vrst K 20.—; vsaka nadaljna vrsta K 2.—. Mali oglasi po 6 vin. beseda, najmanj pa 60 vin. Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". Plača in tozi se v Trstu. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ul. sv. Frančiška As. št. 20. Poštnohranilični račun št. 841.652.

Politično društvo „Edinost"

sklicuje

izreden občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo ob 9. uri in pol v dvorani „Narodnega doma".

DNEVNI RED:

Nagovor predsednika.

Protest proti podtikanju d.ra Šusteršiča-Slučajnosti.

ODBOR.

ZVEZNA ARMADNA POROČILA.

AVSTRIJSKO.

DUNAJ, 15. (Kor.) Uradno se razglaša:

Na jugozapadni fronti mestoma zvišano bojno delovanje.

Načelnik generalnega štaba.

NEMŠKO.

BEROLIN, 15. (Kor.) Veliki glavni stan javlja:

Zapadno bojišče. — Na bojišču ob reki Lys so bili na več krajih srditi boji iz bližine. Jugozapadno Nieuwekerke, kakor tudi med Bailleulom in Merrisom so bila angleška strojniška gnezda očiščena in posadke ujete. Protinapadi, ki jih je izvršil sovražnik iz Bailleula in severozapadno Bethuna, so se izgubonosno razbili. Na bojni fronti na obeh straneh Somme je bil topovski boj vsled deževnega vremena zmeren.

Vzhod. — Po srditih bojih z oboroženimi tolpami so naše na Finskem izkrcane čete s krepko podporo delov naših pomorskih sil vkorakale v Helsingfors.

BEROLIN, 15. (Kor.) Veliki glavni stan javlja: 15. aprila zvečer.

Krajevni boji na bojišču ob reki Lys. Walverghem in sovražne črte severovzhodno odtod so bile zavzete.

Prvi generalni kvartirmojster pl. Ludendorff.

BOLGARSKO.

SOFIJA, 13. (Kor.) Zapadno Ohridskega jezera so pregnali naši oddelki neko močnejšo sovražno patruljo. V okolišu Bitolja je postal topovski ogenj na obeh straneh na več točkah jako močen. V kolenu Černe kratki topovski napadi. Zapadno Černe, pri Trnovi, je delovanje sovražne artilerije nekaj časa naraščalo. V ozemlju severno Tahinskega jezera patruljni spopadi. V dolini Vardarja živalno sovražno letalsko delovanje. V Dobrudži premirje.

TURŠKO.

CARIGRAD, 14. (Kor.) Iz glavnega stana se poroča: Na več točkah palestinske fronte so bili napadajoči angleški polzvedovalni oddelki pognani nazaj. Na kavkaški fronti napredujoč napad pred Batumom.

SOVRAŽNA URADNA POROČILA.

Italijansko poročilo.

14. aprila. — Zmerno sovražno topovsko delovanje na vsej fronti. Uspešno naše koncentracijsko streljanje proti sovražnim baterijam na asiaški planoti in ob Piavi. Sovražne patrulje v dolini Lagarine in Valarse so bile razpršene, istotako tudi v asiaški kotlini.

Francosko poročilo.

14. aprila pop. — Precej živalno topovsko delovanje med Montdidierjem in Noyonom. Francoski polzvedovalni oddelki, ki so operirali v tem okolišu, so privedli več ujetnikov. Severno St. Mihiela in pri Embermenillu in Bourgesu so vdrli Francozi v nemške črte in ujeli 10 mož. Nemški sunki severno višine 304, pri St. Mihielu, v Woevri in na prelazu Bonhomme so bili odbiti. Na ostali fronti je bila noč mirna.

14. aprila zvečer. — Obojestransko streljanje na nekaterih točkah fronte. Pehotnih bojev ni bilo.

Angleško poročilo.

13. aprila. — Uspeh bojev v preteki noči v bližini Neuve Eglise je bil ta, da je sovražnik po hudi borbi zasedel vas. Danes zjutraj so ga naše čete s krepkim protinapadom zopet vrgle iz vasi; sovražnik je ostavil v naših rokah množino ujetnikov, med njimi enega bataljonskega poveljnika. Nadaljni napad sovražnika v poznih jutranjih urah je bil odbit. Tekom jutra je izvršil sovražnik še več drugih brezuspešnih napadov na raznih točkah bojne fronte severno prekopa La Bassee. Trije posamični napadi na naše čete jugozapadno in severno Mervilla so bili po hudih bojih odbiti. Napad južno Meterena je bil zavrnjen, istotako štirje sunki jugovzhodno Bailleula. Pri teh brezuspešnih napadih je imel sovražnik težke izgube. Danes popoldne se je razvil nov krepek sunek sovražnika med Meterenom in reko Becque in jugozapadno Wulverghema. Na drugih delih angleške fronte nobenih važnih dogodkov.

14. aprila zvečer. — Ob sklepu mnogournega, trdovratnega boja, ki se je bil ponoči in danes zjutraj za Neuve Eglise, je ostala vas v naših rokah. Sovražni napadi so bili izvrševani z veliko odločnostjo in njegove izgube izredno težke. Čez dan je sovražnik obnovil poizkuse, da bi se polastil vasi. Boj se nadaljuje. Napad, ki ga je izvršil sovražnik danes zjutraj pri Bailleulu, je bil odbit, istotako poznejši napad pri Merrisu. Popoldne je poizkušala sovražna pehota napasti tudi severozapadno Mervilla, a je bila razpršena od naše artiljerije. Pri Albertu je razvijala danes sovražna artiljerija večjo delavnost. Na ostalih frontah ni važnega.

DOGODKI NA MORJU.

BEROLIN, 15. (Kor.) V severnih vodah je bilo potopljenih zopet 15.000 ton.

Foch — višji poveljnik zavezniških armad.

PARIZ, 14. (Uradno.) General Foch je dobil naslov višjega poveljnika zavezniških armad v Franciji.

Dvoboj Clemenceau — Czernin.

Konec prerekanja za nas.

PARIZ, 14. (Kor.) Izdan je bil sledeči uradni komunike: Obstojajo podivjane vesti. Ker ne more naiti sredstva, da bi se opral, je zabredel cesar Karel v bebljanje zmedenega človeka. Sedaj je prisiljen, da obdolži svojega svaka potvoritve pisma, ker je ustvaril lastnoročno novo lažnjivo besedilo dokumenta. Original, čegar besedilo je objavila francoska vlada, je bil sporočen v navzočnosti od ministrskega predsednika delegiranega glavnega tajnika zunanjega ministrstva, Julesa Cambona, ki je s privoljenjem princa izročil ministrskemu predsedniku kopijo istega. Princ sam je razpravljal o tej stvari z Ribotom na način, ki bi bil gotovo brez smisla, ako bi besedilo, ki je je objavila francoska vlada, ne bilo pravo. Ali ni očito, da bi se pogajanja ne bi mogla vršiti in da bi predsednik republike gotovo ne sprejel še v drugič princa, ako bi bil isti na inicijativo Avstro-Ogrske prinašalec listine, ki bi pobijala naše pravice? Pismo cesarja Karla, kakor smo je citirali mi, je prin: Sikst osebno pokazal načelnikom vlade. Sicer pa zamoreta dva prijatelja princa potrditi avtentičnost tega pisma in še posebno oni, ki je isto dobil od princa, da je prepiše.

DUNAJ, 14. (Kor.) Uradno se razglaša: Zadnja izvajanja gospoda Clemenceaua čisto nič ne izpreminjajo resničnosti dosedanih uradnih izjav c. in kr. zunanjega ministrstva. Niti princ Sikst, čegar Njeg. Veličanstvu znana značajnost izključuje potvoritev, niti nobena druga specijalna oseba ni bila obdolžena potvoritve, ker c. in kr. zunanje ministrstvo nikakor ni moglo ugotoviti na kak način je bilo podtaknjeno napačno pismo. S tem se izjavlja, da je stvar končana.

DUNAJ, 14. (Kor.) Cesar Karel je poslal cesarju Viljemu sledečo depešo: Natolcevanja gospoda Clemenceaua so tako nizkotna, da se nikakor ne mislim več prepirati s Francijo o stvari. Moji nadaljni odgovori so moji topovi na zapadu. V zvestem prijateljstvu: Karel.

DUNAJ, 15. (Kor.) Listi poročajo s poučene strani: Grof Czernin je pregledal koncept pisma cesarja Karla princu Sikstu. Koncept popolnoma soglaša s komunikejem zunanjega ministrstva z dne 12. aprila o cesarjevem pismu. V tem spisu ni nobenega naročila princu Sikstu, naj obvesti koga o pismu cesarja Karla in tudi nobene besede glede Belgije. Na Alzacijo in Lotaringijo nanašajoči se odstavek se popolnoma krije z odstavkom, ki ga je objavilo zunanje ministrstvo.

Demisija grofa Czernina.

DUNAJ, 14. (Kor.) Minister c. in kr. hiše in za zunanje stvari, grof Czernin, je predložil danes Njegovemu Veličanstvu svojo demisijo. Cesar je blagovolil isto najmilostljiveje sprejeti in je naročil grofu Czerninu, naj nadaljuje posle do imenovanja naslednika.

Nemški glasovi o odstopu grofa Czernina.

BEROLIN, 15. (Kor.) K odstopu grofa Czernina piše »Lokalanzeiger«: Clemenceau se lahko pobaha, da je z udarcem svoje šape dosegel vsaj oseben uspeh, nikakor pa ne stvarnega. Kajti samoobsebi umljivo je, da novi zunanji minister monarhije ne bo zapustil pota dosedanje zvezne politike. Za to jamči brzojavka cesarja Karla cesarju Viljemu. Korak grofa Czernina je korak moža, ki smatra resno svoje dolžnosti in svoj urad in ki se ne obotavlja izvajati konsekvenc, ako mu razmere onemogočujejo izvršitev nalog, kakor si jo predstavlja sam. »Morgenpost« piše: V dvoboju Czernin—Clemenceau se je zgodilo, kar se pri takih prilikah zgodi često. Padel je oni, ki ima prav. »Volkszeitung« piše: Odstop grofa Czernina je izguba, ki je zadela vso četverozvezo. Odstopivšemu ministru je bilo v neobičajni meri usojeno, da je opravil svoji domovini velika dela. »Kreuzzeitung«, pravi, da je grof Czernin nedvomno spreten politik, čeprav je vodil v prvi vrsti avstrijsko politiko. To je bila njegova dolžnost. Njegovo nagibanje k ponovitvi mirovne ponudbe nam je bilo manj simpatično. Toda morda to ni bilo toliko jedro njegovega političnega prepričanja, kakor postojanka odvisnosti od zmešanih avstrijskih razmer. Upamo, da bo hodil njegov naslednik pota nemške diplomacije. »Tägliche Rundschau« izjavlja, da je bil grof Czernin nedvomno najsposobnejši diplomat Avstro-Ogrske v zadnjem času. Bil je izključno avstrijski diplomat, ki je prikrajševal interese zveznih vlasti, posebno nemške države.

Cesar v Budimpešti.

BUDIMPEŠTI, 15. (Kor.) Cesar je prispel ob 8'30 zjutraj semkaj. Po pozdravu se je odpeljal takoj v dvorni grad, kjer se bodo vršile danes avdijence.

Razburjenje v Ukrajini radi priključenja Besarabije Romuniji.

KIJEV, 13. (Kor.) Vest o priklopitvi Besarabije Romuniji je povzročila v vseh krogih ukrajinskega prebivalstva veliko ogorčenje. Vršila se je takoj izredna seja ukrajinske zbornice osrednje rade, ki je bila posvečena edino besarabskemu vprašanju. Voditelji vseh frakcij so energično protestirali proti mednarodni spekulaciji romunske vlade in izjavljali, da ta korak nikakor ne odgovarja želiam Ukrajincev, Nemcev in Bolgarov v Besarabiji in tudi ne želji moldavskega prebivalstva.

Dr. Kühlmann odpotoval v glavni stan.

BEROLIN, 14. (Kor.) Državni tajnik dr. Kühlmann odpotuje danes zvečer v veliki glavni stan, da poroča kancelarju.

Grof Czernin je — šel!

Te dni smo naglašali opetovano, da se je grof Czernin diskvalificiral kot minister za vnanje stvari v naši narodnostni državi. Ta naš nazor je dobil sedaj dejanjo potrdilo v dejstvu, da je gospod grof podal demisijo! In morda še bolj v dejstvu, da jo je vendar takoj sprejel, naloživši le ministru, naj nadalje začasno vodi posle!

Spričo tega poloma grofa Czernina se zopet usiljuje vprašanje: kje je vzrok, da avstrijski ministri vedno tako ponesrečalo in končujejo neslavno? Vzrok je pa star in znan. V državi, ki ni nacijonalna, ki je marveč narodnostna, v kateri žive in se bore med seboj različne narodnosti, morejo in tudi morajo ugodi tirati nacijonalno politiko. So naravnost dolžni to sami sebi, ako hočejo braniti svojo kožo. Nikdar pa bi je ne smele vlade! V taki državi je od strani vlade dopustna in koristna le politika skupnosti, politika, ki je rezultanta interesov vseh komponentov države. Tega avstrijski državniki niso mogli, ali niso hoteli nikdar razumeti. Vedno so tirali nemško nacijonalno politiko — politiko manjšine v državi. Vedno so služili v službi za nemške interese. Tu je tudi razlaga, kako da se je mogel grof Czernin v svojem glasovitem govoru tako nesrečno zaleteti. V prvo s tem, da je užalil vse nenemške in nemadjarske narode; v drugo pa s tem, da je tako neprevidno izzval tisti dvoboj s francoskim ministrskim predsednikom.

Vsebina polemike je znana: grof Czernin je trdil, da je Francija zaprosila, za pogajanje; Clemenceau je trdil nasprotno. Mi se nočemo in ne moremo vmešavati v meritum tega prepira, marveč dopuščamo radi, da je grof Czernin govoril resnico, ko je rekel v svojem govoru, da je naša država pripravljena za pogajanja, ali o zahtevah Francije po Alzaciji in Lotaringiji da ne more biti govora! Kakor rečeno: mi se ne spuščamo v meritum in daleč proč od nas je misel, da bi hoteli braniti francosko stališče. Ne vkljub temu, ampak ravno zato pa pravimo in trdimo, da je bil nastop grofa Czernina skrajno nesrečen! Posebno z ozirom na dejstvo, da je sedaj toliko prerekanja radi vprašanja, kdo da je kriv na podaljševanju vojne?!! Kdo da je kriv, da ne more priti do mirovnih pogajanj in do miru, ki ga kopreneče pričakujejo vsi narodi?! Čim je ta krivda na naših sovražnikih, pa jim je dal grof Czernin s svojim odgovorom orožje v roke, da se morejo vsaj navidezno braniti in opravičevati. Pomislite le! Grof Czernin je odgovoril na francosko ponudbo, da smo pripravljeni za pogajanja, ob enem je pa dodal, da o Alzaciji in Lotaringiji ne sme biti govora! Če vemo, da je ravno to vprašanje prva in glavna gonilna sila, ki je pognala Francijo v to svetovno vojno, potem razumemo, da je naš minister s tem pogojem — Franciji — zapri vrata do konferenčne mize. Noben francoski in tudi največi pacifist ne bi mogel — kakor je razpoloženje v Franciji — sprejeti takega predloga. Saj ni trebalo — Bog ne daj! — da bi bil grof Czernin dajal Francozom kake določene in obvezne obljube v tem pogledu. Temu bi se bil lahko izognil modro in taktično, ne da bi mu mogel kdo očitati, da je zatrl mirovno kal v Franciji. Rekel bi bil lahko nekako tako-le: O tem se bomo mogli poznje razgovarjati in vašo zahtevo bom uvaževal v kolikor je opravičena!

Tako ne bi bil odbil Francije in sebi bi bil vendar chranil svobodo postopanja. In če tega ni hotel, ali ni mogel in smel, naj bi bil vsaj molčal o oni ponudbi Francije in naj bi ne bil izzval tistega mučnega dvoboja s francoskim ministrskim predsednikom, ki navaja vodo na mlin sovražnikov. Saj vidimo, kako ga izkoriščajo, četudi neopravičeno!

In če si sedaj postavimo vprašanje, kje je razlaga za ta tako nesrečni nastop grofa Czernina, stojimo zopet pred tisto usodno resnico, ki smo jo naglasili gori: vse zlo pri nas je, ker se vlade — tudi one za zunanje stvari — dajejo voditi od ozirov na nemško nacijonalno politiko. Ali, konkretno — z ozirom na polom grofa Czernina: ker se je preveč vdajal ideologiji nemškega imperijalizma!

Dokler ne izgine to zlo, boste naša vnanja in notranja politika vedno nesrečni. Zgodovina bo pisala nekoč o največi zmoti, ki so jo zagrešili avstrijski državniki, ko so tako nasprotovali stremljenjem narodov po ujedinjenju v lastnih državnih tvorbah; ko niso razumeli, da prave spajajoče in ujedinjajoče državne misli ne more šatí nemška uniforma, v katero bi hoteli utaknit državo. Ker niso razumeli, da treba v tej državi nacijonalnega ločenja, da pridemo potem res do močnega skupnega gospodarskega in državnopolitičnega teritorija. Tega potrebujemo. V tem bo edino prava avstrijska državna misel! Če se ureničijo zahteve deklaracij slovanskih narodov, ki dado označeni skupni gospodarski teritorij, potem šele se ne bo moglo dogajati več, kar se dogaja sedaj in spravlja prebivalstvo te polovice v obup: ko mora ena polovica stradati, ko druga še vedno živi vsaj v relativnem izobilju! Naš Trst — docet. Sedaj se bomo morali čutiti srečne, če bomo mogli dobiti mast iz Ogrske po — 50 ali še več kron. In še to ne morda po zaslugi države z nje — izborno organizacijo. Privatniki — takoimenovani oderuhi in navijalci cen — morajo nastopiti kot pomočniki v stiski — pomočniki tisti organizaciji, ki jo je ustvarila država v svoji neskončni modrosti. Je-li tako gospodarstvo patrijotično, avstrijsko?! Ali so take razmere pripravne za širjenje in poglobljanje državne misli?! Kdor ima možgane v glavi, naj prešoja.

Grof Czernin je šel. Za nas je dogodek razveseljiv v toliko, kolikor vidimo na njem, da vladna nemška nacijonalna politika vendar ne more vsega, čim se znajo narodi oglašati in dajati veljave svojim protestom; če znajo s potrebno energijo uveljavljati svojo politično in narodno veljavo in moč, katere mera je — to si zapomnimo! — odvisna v prvi vrsti od njih samih, od njihove narodne in politične strukture.

Sicer pa moramo svariti: ne udajajte se iluzijam in nadam, da bi že sedaj prišlo kaj boljšega. Po našem uverjenju ni padel grof Czernin zato, ker je nastopil, kakor je nastopil; marveč v glavnem zato, ker je s svojo nerodnostjo spravil druge faktorje v neprilike. Da, pride, mora priti do izpremembe, ko avstrijski državniki ne bodo več tirali nemške nacijonalne politike, marveč politiko, ki bo odgovarjala interesom vseh komponentov države. Do tega mora priti. Ali dotlej, bo treba — na to bodimo pripravljeni — še mnogokaterega težkega in tdega boja. Za te boje se moramo pripravljati: da bomo po konsolidiranih razmerah v notranjem življenju naroda ujedinjeni za brambo na zunaj. Nimamo še razloga, da bi triumfirali na polomu grofa Czernina, utrjena pa sta nam zavest in vera, da bomo triumfirali, če ostanemo neomajno zvesti smerem svoje sedanje politike!

Odgovor češkega naroda Czerninu.

Veliko manifestacijsko zborovanje v Pragi.

V Pragi se je vršilo v Reprezentančnem domu v soboto dopoldne veliko manifestacijsko zborovanje, na katero so bili povabljeni vsi češki poslanci, člani gosposke zbornice, pisatelji in umetniki, akademija znanosti in zastopniki vseh drugih slovanskih narodov, posebno Jugoslovanov da dajo javno duška svojemu ogorčenju proti divjim in naravnost blaznim napadom grofa Czernina na češki narod in proti omalovaževanju slovanskega življa v monarhiji. Že dolgo pred pričetkom zborovanja so se zbrale pred Reprezentančnim domom ogromne mase češkega naroda vseh slojev. Vsi češki avtonomni uradi v Pragi so za čas manifestacijske skupščine ustavili poslovanje. Prvotno se je nameravalo ustaviti tudi tramvajski promet, kar pa se je z ozirom na številne tujce pozneje opustilo. Dopoldne je prispelo v Prago z dunajskim brzovlakom med drugimi tudi 23 jugoslovanskih odposlancev, na čelu jim načelnik Jugoslovanskega kluba, dr. Anton Korošec. 13. april ostane v zgodovini češkega naroda zapisan z zlatimi črkami poleg 30. majnika in 6. januarja. Češki narod je složno, sijajno in kar najdostojneje manifestiral ta dan za svoje pravice in odklanjal z vso odločnostjo vsako razlikovanje med narodom in njegovimi politiki.

Zborovanje je otvoril predsednik »Češkega Sveza«, posl. Stanjek, ki je spominjal na zadnje politične dogodke, ki so v prvi vrsti izzvali današnjo manifestacijo, naglašal neobhodno potrebo narodne solidarnosti in pozivljal ob živalnem odobravanju k edinosti. Nato je prečital češki pisatelj Alojz Jirásek sledečo poslanico na češko-slovaški narod:

Češko-slovaški narod! Gigantska vojna se bliža vrhuncu. V bolesti in strahu trepetajo nepregledne množice češko-slovaških mož in žen. V potokih se pretaka na bojiščih kri Čeho-Slovakov. Nestrt po vseh trpljenjih, celo ojeklenel je upal in upa naš narod, da bo iz viharjev svetovne vojne zasijalo tudi njemu končno novo, boljše življenje in da bo njegovo človeško hrepenenje blagoslovljeno s splošnim mirom, ki bo za vedno obvaroval človeštvo ponovitve sedanje katastrofe. Mi nismo hoteli in nočemo tudi sedaj nič drugega, kakor svobodo in samostojno življenje. Zgraditi si hočemo svojo usodo in svoj obstoj neovirano in prosto, po čemer hrepeni vsak zavedeu narod kulturnega sveta. To je naša najsvetejša pravica, narodna in mednarodna pravica, pravica naroda, ki ima zasluge za kulturni svet in ki se je s svojo izobrazbo in moraličnimi silami in s svojim gospodarskim razvojem ponosno uvrstil v prvo vrsto demokratičnih narodov sveta. To je enotna in svobodna volja naroda. Češko-slovaški narod! Zbrali smo se danes tu kot poklicani zastopniki, da (zaplenjeno) manifestiramo, da je ves češki narod edin, kakor še nikdar v zgodovini, da stoji kakor granitna jez za vsem, kar so proglasili njegovi poslanci v znamenitih zgodovinskih spomenicah. Taki smo. In v trdnem, neomajnem zaupanju v stvar pravičnosti, v zmago pravice nad silo, svobode nad suženjstvom, demokracije nad privilegiji in resnice nad prevarami, vstajamo tu ob velikem mejniku v svetovni zgodovini in prizvesti misli na prednike pred očmi zopet oživljenega naroda in prisegamo nad grobovi padlih v mogočnem soglasju naših duš in za vso bodočnost: Ostati hočemo, kamor smo se postavili, zvesti delu, zvesti v boju, zvesti v življenju do groba. In mi bomo vztrajali, dokler ne zmagamo, vztrajali bomo, dokler ne utemeljimo samostojnosti naroda. Nazdar, češko-slovaški narod! Ostani rastoča veja, dokler ne napoči Tvoj dan! Rasti in cveti, svobodno v Tvojih deželah, v veliki bratski rodbini svetovnih narodov, na Tvojo lastno srečo in v blagor bodočega osvobodilnega človeštva.« Ta prisega je bila sprejeta soglasno z velikanskim ploskanjem in navdušenjem.

Nato so govorili zastopniki jugoslovanskih gostov, med njimi načelnik Jugoslovanskega kluba dr. Korošec, ki jim je odgovarjal dr. Karel Kramař.

Dr. Kramař, ki je bil pozdravljen z neopisnim navdušenjem — zborovalci so vstali raz sedeže, ko je stopil na govorniško tribuno, se je iskreno zahvaljeval imenom vsega naroda zastopnikom Jugoslovanov, da so se odzvali češkemu povabilu, in prišli, da dajo Čehom bratsko desnico v trenotku, ko kljub vsem natolcevanjem, ki govore o razporu dobrega naroda in njegovih hudobnih voditeljev, ko prisegajo vsi reprezentanti vsega naroda, vsi njegovi sloji, možje in žene, da hočejo vztrajati do konca v boju za samostojno življenje svojega naroda. Zahvaljujemo se Vam z dna duše, da ste prišli ravno sedaj, da dokažete vsemu svetu, da bojujemo skupen boj, da je skupno naše trpljenje, skupna pa tudi naša zmaga. Niti Vas niti nas ne strašijo nobene grožnje niti natolcevanja. Mi, ki smo na svoji lastni koži v stoletnem narodnem trpljenju najbolje spoznali, kako zlo je tlačenje kakega naroda potom drugega, smo s prisrčnim čustvom in svetim navdušenjem sprejeli vzvišen klic o svobodi vseh narodov, tudi najmanjšega, kot edino jamstvo trajnega miru in sreče na zemlji in odrešenja človeštva vseh grozot, v katerih živimo od pričetka svetovne vojne. In zato so dvignili naši narodi s tako elementarno silo svoje klice po svobodi in zato smo bili vsi tako hvaležni svojim zastopnikom v parlamentu, ko so prvo priliko svobodnega govora uporabili, za to, da naznanijo v znameniti majniški deklaraciji vsemu svetu neomajno voljo naših narodov. Vam vsem je bilo od tega dne jasno, da je postala naša usoda neločljivo zvezana. Zavedali smo se, da med nami ne obstoja samo kaka parlamentarna koalicija, ki traja nekaj časa in potem zopet sama po sebi izgine, ampak da nas je združil zgodovinski trenotek za večne čase, ne samo naše zastopnike, ampak naše narode (zborovalci so se pri teh besedah dvignili raz sedeže, in je sledilo en-

---

PODLISTEK.

Ali so ptički!

Amerikanska slička.

Mr. Dixon vzame »Herald« in čita ves razburjen naslednji članek:

(Brzojavno.)

Razburjenje v odlični družbi!

Miss Dixonova poročena z nekim igralcem!

Neka vrvohodka poročena z mr. Hawkinsom!

Zmaga ljubezni! — Triumf časopisja!!!

— J. K. — Filadelfija, 18. septembra. — V drdranju koles, sopihanju lokomotive, ki divja tja v nočno temo, v vozu vlaka št. 246 med Newyorkom in Filadelfijo sedeč, piše Vaš poročevalec to poročilo, ki dospe v uredništvo, še preden se izvrše v njem sporočeni dogodki. Ko sprejmete to poročilo, se bo zibal Newyork še v trdnem snu. Občinstvo bo strmelo, ko bo čitalo današnji jutranji »Herald«. Odlične družbe v »peti prečnici« se polasti nemajhno razburjenje zaradi vesti, ki jo objavi »Herald«. Ni dovolj, da »Herald« redovito nudi svojim čitateljem stvari, ki se bodo n. pr. šele štiri ure pozneje vršile v San Francisku (v resnici pa so se zgodile na licu mesta), ali pa jim sporoča londonske dogodke, ki jih Londončanje sami izvedo šele par ur pozneje iz svojega časopisja — danes pa prekaša »Herald« samo sebe, danes je v njem vest, ki iznenadi vso družbo in govori o stvareh, ki se vrše prav isti trenutek, ko odhaja list iz odpravništva. Triumf časopisja! Ni ga več prostorčka na svetu, kjer ne bi se mudil »Heraldov« poročevalec, pa bodi mesto z dvanajstimi prebivalci ali pa milijonsko mesto, bodi v pustinjah daljnega zapada ali pa v »beli hiši« v Washingtonu, celo na velikih transatlantskih prevoznih parnikih med starim in novim svetom — da, celo v železniških vlakih sedi opazujoči »Heraldov« zastopnik. Kak uspeh časopisja! Kaj takega še ni dosegel noben drug list na svetu!! — —

Že dolgo časa je bila miss Mary Dixonova, predražestna hčerka »zelo častivrednega« Jonatana Dixona, najprisrčneje naklonjena vrlemu, drznemu in lepemu mr. Arturju Busoniju, karakternemu igralcu gledališča »Star«. Katero dekle, ki bi se ji približal, pa bi se tudi moglo ustavljati temu plemenitemu in velikemu umetniku?! — Istočasno pa je vzljubil edini sin »častivrednega« Abrahama Hawkinsa ljubko ekvilibristko Bridget Mac Cormackovo iz Barmimovega ciklusa, katera mu je seveda najprisrčneje vračala ljubav. Oboje ljubavno razmerje se je zakrivalo staršem z ozirom na njihovo družabno stališče. Morda se je z obeh strani pač slutilo kolikortoliko, a se je smatralo vse le za brezpomembno šalo. V resnici pa niti spostovanja vredni mr. Hawkins ml., niti dražestna in deviška miss Mary nista mislila na to, da bi varala svoji ljubljeni osebi. Čudna igra usode! Zgodilo se je, da sta sklenila očeta obeh teh dveh ljubljencev družbe, da naj bi se vzela njuna otroka, mr. Hawkins ml. in miss Mary Dixonova, in sta jima tudi povedala to. Sedaj pa se je pokazala plemenitost obeh mladih ljudi. Priznala sta si drug drugemu, da ste njuni srci že oddani, in storila sta junaški sklep, da ne povesta očetoma in ne odstopita od svojih obljub. Preko bojev, ki so divjali dolgo časa v obeh hišah, naj pridemo molče, kajti končalo se je dobro. Ljubezen si je priborila zmago! V srcih obeh očetov je zmagala ljubezen do otrok: privolila sta. Nezaslišano sicer, toda tem bolj vredno občudovanja. Seveda pa niso hoteli, da bi z zvezo teh neenakih parov kar naravnost stopili pred svet, temveč so jima rajši prepustili, da se zgodi to potom sedaj tako priljubljene pobegnitve. Toda tudi tu se je pokazalo plemenito mišljenje mladega mr. Hawkinsa. Ni hotel bežati, temveč se je dal danes ponoči popolnoma natihoma poročiti s svojo ljubljeno Bridget, katero velikodušni in razboriti »častivredni« — ali da ga imenujem tako, kakor zasluži: »zelo častivredni« Hawkins sprejme kot hčerko v svojo hišo. Žal mu gotovo ne bo, kajti — kakor ve poročevalec — je mlada mrs. Hawkinsova po materi starega francoskega plemiškega pokolenja in je le vsled udarcev usode postala umetnica v cirkusu. Je pa zelo dobra in visoko naobražena. — Druga dvojica, ki je nekoliko romantičneje navdahnjena, pa se danes zjutraj poroči v Filadelfiji. Vaš poročevalec je tako srečen, da jima sme biti za pričo pri poroki. — —

Gledališče »Star« in Barnumov cirkus izgubita izborni moči, občinstvo pa dva velika umetnika. Gospod Busoni najbrže zapusti oder, ker se je baje izrazil »zelo častivredni Dixon, da mu izroči večje imetje, v gotovini in zemljišču. — —

Ko prejmete to brzojavko, ste obe dvojici že poročeni. Želimo jima vso srečo, ki gre vztrajni in junaški ljubezni. Očetoma, ki sta v dosego prave sreče za svoje otroke opustila vse stanovske in imovinske predsodke, pa bo svet izkazoval svojo občudovanje in spoštovanje.«

* * *

Mr. Hawkins, stokajoče: »Ali je to vse?«

Mr. Dixon: »Da! Ali ni dovolj?«

Mr. Hawkins: »Grozno! Moj sin z vrvohodko....«

Mr. Dixon: »Moja hči z gledališkim igralcem!«

Mr. Hawkins: »Kaj storite vi? Razdedinjenje... ločitev... izključitev iz rodbine...«

Mr. Dixon: »Nič takega. Ravnal se bom po »Heraldu«. O, ti časnikarji! Poročevalec je očividno sporazumljen žnjimi. Kaj naj storim drugega? Svet misli, da se strinjava z otroki in naju smatra za junaka. Skratka... jaz se vdajam in odobrujem vse!«

Mr. Hawkins: »O! Saj moram tudi jaz tako! Samo da bi bila ta vrvohodka vsaj kolikortoliko sposobna za našo družbo!«

Mr. Dixon: »Torej hitro... hajd v Filadelfijo!«

Mr. Hawkins: »Brzo... v Barnumov cirkus!« — —

Oba odhitita.

Odzunaj se še čujejo glasovi: »Čestitam! — —. Lepo so nam nakuhali! — — Naši otroci! — —. Ali so ptički!!

(Konec.)

tuzijastično ploskanje) in mi smo silno srečni, ko smo videli, da je velika doba tudi Vas vse, Vas, dragi bratje s slovanskega juga, združila v neločljivo celoto. In istotako, kakor ste prišli Vi k nam, da zapečatite s svojo navzočnostjo vez, ki nas spaja, obljubljamo tudi mi in ves naš narod, da Vas tudi mi nikdar ne bomo pustili na cedilu, da je Vaš boj naš boj, naša zmaga vaša zmaga in to ne samo tako dolgo, dokler nas združujeta skupna nevarnost in skupni veliki cilj, ampak za vso bodočnost. V tej edinosti je najmočnejše jamstvo za naše svobodno življenje nasproti vsem napadom naših sovražnikov. In tako Vas prosim, izročite vsem dobrim Hrvatom, Slovencem in Srbom, prisrčne pozdrave češko-slovaškega naroda in vseh njegovih slojev in jim povejte imenom nas vseh, da smo vedno krepko na Vaši strani v sreči in veselju in da so naša srca polna vzvišenega upanja v našo skupno zmago. (Viharno odobravanje.) Ves češki narod kliče bratom na jugu: »Zvestobo za zvestobo in za vedno!« Zbor Narodnega gledališča je zapel jugoslovansko himno.

Tekom Kramařevega govora je bila v vestibulu prečitana poslanica češko-slovaškemu narodu. Množica, ki se je zbrala v notranjosti palače in zunaj na trgu, je po končanju zborovanja zapela himni »Kde domov muj« in »Hej Slovani«. Slišati je bilo viharne vzklike proti grofu Czerninu. Po zborovanju so se podali Jugoslovani, spremljani in entuzijastično pozdravljeni ob velikanske množice ljudstva in obsipani s cvetjem v hotel »Zlata husa« na Vaclavskem trgu. Tamkaj je imel saborski poslanec Radić na množico nagovor v češkem jeziku. Naj omenimo še končno, da je član gosposke zbornice in bivši minister baron Trnka vsled bolezni brzojavno opravičil svojo odsotnost, izražajoč obenem nado, naj bo skupščina mogočna manifestacija narodne edinosti in politične zrelosti češkega naroda.

Razne politične vesti.

Razmerje monarhije do nemške države. V sobotnem izdanju smo zabeležili in označili slučaj, ki se protivi suvereniteti naše države.

Naglašali smo, da so taki dogodki jako vznemirljivi za avstrijske narode, ki hočejo, da bodi naša država suverena nasproti — vsem, da bodi gospodar v svoji hiši! Z istim vprašanjem razmerja monarhije do nemške države se je bavila te dni praška »Narodni Politika«. Čitatelji bodo videli, da se izvajanja po svojem smislu popolnoma krijejo z našimi. Piše: »Gre tu za absolutno enakovrednost zaveznikov, za medsebojno, enakocenjeno ugotovitev pomožnih sil na zunaj, pred vsem pa za medsebojno in popolno respektiranje lastne samostojnosti v notranjih stvareh! In da to povdarja in to brani, je dolžnost vsakogar, ki iskreno in pošteno misli z Avstrijo! Mesto tega pa čujemo in vidimo, kako na tistih mestih, kjer bi se morali najbolj izogibati temu, pri besedi o avstriški misli imajo pred očmi le nemško misel, hvalijo nemško taktiko, ki v resnici zasleduje cilje Vsenemcev, in ki sedaj na Čehe meče krivdo na podaljševanju vojne, čeprav je grof Czernin v svojem govoru sam priznal, da miru na poti je v glavnem vprašanje Alzacije in Lotaringije. Preveč sopare je minister za vnanje stvari spuščal v svoj vlak, dokler ni skočil s tira...! In posledice temu? Češki narod ostaja miren in vztraja pri svoji pravici: od svojega prvega do zadnjega pripadnika! Na njegovi strani sta resnica in pravica. In ves narod brez izjeme podpisuje danes odpor češkim članov gospodske zbornice — torej politično izkušenih mož, nikakih radikalcev ali celo »veleizdajalcev«, da se še nikoli ni postopalo proti češkemu narodu tako brezobzirno, krivično in tako nepolitično z resnično avstrijskega stališča, kakor se je to zljubilo ministru cesarske hiše, grofu Czerninu, v njegovem popolnem nepoznavanju svoje naloge. Te besede so označile vso situacijo in resnico in iz tega se podajo vse nadaljne konsekvence.

Razglas.

Nanašale se na razglas o vpoklicanju »W« dne 15. marca 1918, se daje na občno znanje, da se bo vršilo pregledovanje vseh črnovojnih obvezancev gori imenovanega letnika v mestni telovadnici via della Valle 3 naslednje dneve ob 8 uri dopoldne, in sicer:

26. aprila 1918 pristojni v Trst, štev. legitimacijskega lista 1—300,

27. aprila 1918 pristojni v Trst, štev. legitimacijskega lista 301—600, 28. aprila 1918 tujci, štev. legitimacijskega lista 601 in višja.

Pozivnice se ne bodo razpošiljale; črnovojniški obvezanci morajo torej točno priti k pregledovanju v gori naznačeni dnevih brez posebnega poziva. Vsaka neopravičena zamuda se bo najstrožje kaznovala.

K temu uradnemu poslovanju morajo domačini in tujci prinesti s seboj prejeti črnovojaški pregledni listek.

Kdor izostane brez zadostnega opravičenja, ga bo kaznovalo c. kr. vojaško sodišče po § 4 zakona z dne 28. junija 1890 drž. zak. štev. 137 z zaporom od 1 meseca do 2 let.

C. kr. namestništveni svetnik
DR. FABRIZI s. r.

Aprovizacijske stvari.

RAJONIRANJE SLADKORNE PRODAJE.

Aprovizacijska komisija poziva prodajalce sladkorja, da se do 20. t. m. javijo v uradu v ul. S. Nicolò št. 11 II. s seznami odjemalcev. Ta urad je odprt od 9 dop. do 12 opoldne in od 2 do 6 pop.

GOVEDINA ZA NEIMOVITE SLOJE.

Danes, v torek, se bo oddajala govedina lastnikom izkaznic št. 33, serije a, b, jutri, v sredo, pa lastnikom izkaznic št. 33 serije c, d v že naznanjenih mesnicah.

Prodaja kuriva.

Oglje. 10 kg na hdeče izkaznice.

Sv. Vid: št. 1261—1510 (ob. št. 12) 16. 4. ul. Montfort 5, (cena 84 vin. za kg). — Staro mesto: št. 1651—2130 (ob. št. 11)16. 4. ul. Artisti 4, (cena 84 vin. za kg). — Stara mitnica: št. 3474—3633 (ob. št. 10) 16. 4. ul. Olmo 9, št. 3634—4633 (ob. št. 10) 16. 4. ul. Amalia 13, (cena 84 vin. za kg). — Nova mitnica: št. 2215—2314 (ob. št. 10) 16. 4. Cologna 2, št. 2315—3014 (ob. št. 10) 16. 4. ul. L. Ricci 4, št. 3015—3133 (ob. št. 10) in št. 1—90 (ob. št. 11) dne 16. 4. ul. Carpison 10, št. 91—290 (ob. št. 11) 16. 4. ul. Molin grande 20, (cena 84 vin. za kg). — Sv. Jakob: št. 1761—2110 (ob. št. 9) 16. 4. ul. Madonnina 24, št. 2111—2210 (ob. št. 9) 16. 4. ul. D. Bramante 12, (cena 84 vin. za kg).

Premog (fossile). 20 kg na modre izkaznice.

Stara mitnica: št. 1—550 (ob. št. 32) 16. 4. ul. Acquedotto 94, (cena 1 K 46 vin. za 10 kg). — Nova mitnica: št. 301—600 (ob. št. 39) 16. 4. ul. Molin grande 20. (cena 1 K 46 vin. za kg). — Sv. Jakob: št. 26—150 (ob. št. 31) 16. 4. ul. D. Bramante 12. (cena 1 K 66 vin. 10 kg).

Koks. 10 kg na modre izkaznice.

Nova mitnica: št. 601—787 (ob. št. 39) in št. 1—100 (ob. št. 40) 16. 4. ul. Molin grande 20, (cena 20 vin. za kg).

Premog briquettes. 10 kg na modre izkaznice.

Sv. M. M. zgornja: št. 351—430 (ob. št. 20) in št. 1—120 (ob. št. 21) 16. 4. ul. Bivio 8, (cena 48 vin. za kg).

Domače vesti.

Zopet kričeča ilustracija cenzurnih razmer. V včerajšnjem izdanju nam je cenzura zopet posegla po politični vesti pod... ne, nočemo navesti naslova, ker bi rizikirali, da nam g. cenzor zopet napravi črto. — Uvodoma smo napisali par pripomb, oziroma konstatacij, kakršnjih moremo čitati vsak dan v vseh listih in ki so bile tako nedolžne, da se nam zdi izključeno, da bi mogle opravičiti konfiskacijo. Potem pa smo samo citirali iz spisov, ki so pred dvema dnevoma, oziroma te zadnje pasirali avstrijsko cenzuro. Citirali smo iz tozadevnih izvajanj v »Slovenskem Gospodarju«, ki so pasirala mariborsko cenzuro, ki je menda vzvišena nad vsak sum, da bi bila napram slovenskim enuncijacijam preveč popustljiva; citirali smo iz članka grofa Adalberta Sternberga v praški »Union«, ki je pasiral praško cenzuro; in prinesli smo kratek citat iz govora državnega poslanca dr. Laginje v dunajskem parlamentu, ki ga je prinesla tudi »Edinost« v sredi meseca februarja, ki je torej pasiral tržaško cenzuro!! Vidimo torej fenomen, da cenzura v Avstriji ne le da nima enakih smeri v raznih krajih, da v enem kraju pleni, kar je drugod dovolila, marveč, da konfiscira tako rekoč tudi — samo sebe, to je, da črta stvari, ki jih je popred sama dopustila! — Pa recite, ljudje božji, ali ni ob takih razmerah slovenskemu žurnalistu, da mora obupati. Kaj in kako naj piše? Pri vsaki in tudi najpohlevneji besedi kritike o razmerah, ki jih vidijo vsi in občutijo na svoji koži in ki kar kriče po kritiki, je v nevarnosti, da piše samo za cenzorja. In vse to vkljub opetovanim zagotovilom, da je kritika dopuščena o vseh stvareh, razun tistih, ki so v zvezi z interesi vojevanja. Je pač tako v naši Avstriji: zakoni in besede ministrov nam zagotavljajo svoboščine svobodne, moderne države, vladna praksa pa nam jih jemlje. Potem pa se zgražajo, če je malkontentov med tistimi, ki so zadeti po taki praksi!

Od danes naprej bodo trgovine odprte vsak dan do 7 zvečer.

Pomožna akcija vlade za Primorsko. Vlada je za pokrajine Primorske, ki jih je posetil pred kratkim cesar, dovolila za enkrat 7 milijonov kron iz državnih sredstev. Svota se bo uporabila v prvi vrsti za olajšanje preskrbe živil in za pospeševanje kmetijske produkcije.

Tržaški vojaški dom. Glede vesti o odstranitvi slovenskega napisa s tukajšnjega Vojaškega doma, katera utegne indirektno vsebovati očitanje proti meni, kot »slovenski odbornici« v odboru za Vojaški dom, češ, da nisem reagirala na dotično odstranitev, javljam, da sem meseca septembra m. l. o priliki 11. soške bitke izstopila iz omenjenega odbora ter me ne zadeva zaradi odstranitve omenjenega napisa nobena krivda. — Antonija Slavik.

Svetoivansko konsumno društvo. V četrtek, 18. t. m., ob 7 in pol zvečer odborova seja v sobici »Nar. doma« pri Sv. Ivanu.

»Zveza slovenskih županstev po vojni prizadetih občin na Primorskem«. Uradni »Osservatore Triestino« javlja z datumom 13. t. m., da je namestništvo potrdilo ustanovitev društva »Zveze slovenskih županstev po vojni prizadetih občin na Primorskem«.

Mestna zastavljalnica. V sredo, 17. t. m., se bodo prodajali na javni dražbi razni meseca julija l. 1917. zastavljeni, že zapadli nedragoceni predmeti serije 142, št. 4001 do št. 5800, in sicer razni predmeti, perilo brez izkaznice in druga oblačila.

Pevska vaja pri Sv. Ivanu bo v sredo ob 7 in pol zvečer v Nar. domu. Pevovodja.

Seja »Učiteljskega društva za Trst in okolico« bo v četrtek ob 4 in pol pop. v slovenski šoli na Acquedottu.

Vodstvo Nar. doma pri Sv. Ivanu ima svojo sejo v četrtek ob 8 zvečer.

Slovensko gledališče.

Ugrabljene Sabinke.

Nedeljska predstava v našem slovenskem gledališču je zopet pokazala, kako zelo si želi naše slovensko tržaško prebivalstvo poštene domače zabave. Gledališka dvorana je bila zopet takorekoč razprodana. Kakor torej vidimo, bi bila bodočnost našega slovenskega gledališča zagotovljena, ako bi gledališče nudilo občinstvu res dobre predstave in bi vodstvo skrbelo za primeren, sedanjemu ljudskemu razpoloženju prilagojen repertoar. Časi so pač taki, da ljudstvo v bridkostih in težavah svojega vsakdanjega življenja išče razvedrila, želi vsaj par ur, da se oddahne, da se nasmeje. Zato drama kot taka, pa bodi tudi najlepše klasično delo, ne »vleče«; ljudstvo pravi, da ima žaloigre že doma dosti. Veseloigra, burka, spevoigra: to je ono, česar si želi občinstvo, in tu stopa potem pred vodstvo gledališča težavna naloga, da izbira za občinstvo stvari, ki nudijo občinstvu ono, česar si želi, a da ga vendar obenem dviga, ne pa še poplitvuje, da mu daje dobre stvari in tudi te v resnici dobro. Naše gledališče si je pridobilo v g. M. S. moža finega umetniškega čuta, režiserja, ki bi ne mogel dvigniti samo našega zapuščenega gledališča, temveč žnjim vred tudi naše občinstvo, kateremu so štiri leta vojne s svojimi brutalnostmi vse drugo, samo ne dvignila čuvstvovanja.

»Ugrabljene Sabinke« so burka, ki je obromala takorekoč vse odre in povsod dosegala najboljši uspeh; zakaj naj bi ne dosegle tudi pri nas? Z dobrimi, rutiniranimi igralci je tej tako spretno zgrajeni in izprepleteni burki uspeh v resnici zajamčen; pri nas pa je stvar — vsaj prvikrat — precej šepala. Čutilo se je, da igralci večinoma niso bili posebno trdni v svojih ulogah, da so se precej zanašali na šepetalca. Ob ponovitvi, upamo, bo ta nedostatek odpravljen, kakor tudi upamo, da bo uglajen tudi še marsikateri oster rob v posameznih ulogah, zlasti pri trgovcu Brumnu, profesorju Golviću in dr. Novaku.

Najprimerneje izvedeni ste bili ulogi profesorjeve soproge (gdč. Železnikova) in hišne Urše (gdč. Šmitova). Le-tej bi celo ne bilo škodovalo še nekoliko več drastike v govoru in kretnji. Gdč. Kavčičeva je bila v ulogi Marijane v ostalem prav dobra, le odvadila naj bi se nekaterih subretskih kretenj, kakor n. pr. neokusnega dviganja noge, kar pač tudi v burki ne gre za profesorjevo hčer, ki je notarjeva soproga. Gdč. Gradišarjeva je podala drugo, nedorastlo profesorjevo hčerko Pavlo v nekaterih prizorih res hvalevredno; posebno oni prizor pri vedeževanju s kartami je bil izveden prav dobro. Ob daljši vaji pa ji gotovo izgine tudi še ona negotovost, da ne rečemo morda, strah, ki kolikortoliko vpliva na točnost izvajanja uloge. Moške uloge tokrat niso bile izvedene posebno srečno. G. Vončina je pač v nekaterih prizorih razmeroma še precej zadel tip profesorja, ki bi se rad proslavil s svojim delom, a mu manka za to vsega, predvsem poguma, zlasti napram svoji lastni soprogi, toda enotnosti ni bilo v njegovem izvajanju uloge, vživel se ni vanjo, temveč je je iskal od prizora do prizora. Najbolje se mu je še posrečil odhod po prepiru v tretjem dejanju. Njemu, kakor njegovemu zetu, notarju dr. Novaku (g. Gorjup), se je odločno poznalo, da bi bila morala bolje memorirati ulogi. O obeh teh ulogah je treba reči, da gre velik del netočnosti in oglatosti izvajanja pač na račun začetništva; vztrajna vaja in ljubezen do odra pomaga gotovo preko teh nedostatkov. G. Požar je bil kot gledališki ravnatelj Špinčić v svojem miljeju. Uloge sicer tudi ni memoriral ravno najbolje, kar mu je tupatam delalo težave v igri, a znal si je pomagati. Semtertja je nekoliko pretiraval, a proti koncu je kot zaščitnik mladih dveh zaljubljencev ušel nekoliko iz uloge mogočnega gospoda ravnatelja. G. Kralj kot »Zvezdan« nam ni ugajal preveč. Splošni očitek glede memoriranja zadeva tudi njega, a vkljub svoji ulogi prisilnega člana šmire, bi ne bil smel prihajati na oder z onim zvijanjem telesa in pačenjem obraza. Ob ponovitvi naj opusti to, in uloga, ki jo je v ostalem izvajal dobro, bo vse drugačna, kot je bila sedaj. G. D. Bukovnik je bil v ulogi trgovca Brumna očividno v največji neprilici. Postavil je na oder namesto nekoliko robatega, malo bahavega, sicer pa odločnega moža-trgovca, zavedajočega se svoje polne mošnje, pač nekaj, kar nikakor ni spadalo k celoti in kar čisto nični odgovarjalo ulogi. To ulogo je treba temeljito opiliti. Manjši ulogi šolskega sluge (g. I. Bukovnik) in hišne Avguste ste bili primerni.

V celoti torej igra ni uspela kar najbolje; prišla je pač, kakor se nam vse zdi, prezgodaj na oder. Mankalo je vaj, kar se vsekakor nadomesti do ponovitve.

Občinstvo se je vkljub raznim pomanjkljivostim zabavalo prav dobro in tudi ni štedilo z odobravanjem. —r.

Razprodaja „Edinosti“.

»Edinost« se bo odslej prodajala samo v naslednjih tobakarnah in prodajalnicah:

Piasecka, trg S. Francesko št. 8.
Turkovič, ulica Acquedotto št. 29.
Bonora, ulica Stadion št. 35.
Guidi, ulica Coroneo št. 26.
Drocher, ulica Molin Grande št. 30.
Fonda, ulica Giulia št. 29.
Podboj, ulica Boschetto št. 170.
Železnik, Largo Boschetto št. 628.
Prosen, Sv. Ivan št. 337.
Bizjak, S. Cilino.
Vouk, ulica Torrente št. 11.
Hrast, ulica Poste št. 7.
Fantuzzi, ulica S. Antonio št. 7.
Zupanc, ulica del Canale št. 13.
Eggenberg, trg S. Giovanni št. 4.
Luzzatto, ulica Acquedotto št. 2.
Pipan, ulica Ponte della Fabbra št. 1.
Majovski, ulica Barriera št. 2.
Scermin, ulica Barriera št. 17.
Beden, ulica Madonnina št. 1.
Bello, ulica L. Benini št. 1.
Ulica Maria Teresa, št. 37.
Prinz, ulica Boschetto št. 14.
Rittossa, ulica Solitario št. 16.
Maccorig, trg Barriera št. 38.
Muraro, ulica Settefontane št. 14.
Popič, ulica Settefontane št. 34.
Müller, ulica Conti št. 40.
Ognjenovič, ulica Piccardi št. 4.
Weissmann, ulica Rossetti št. 33.
Pogačnik, trg Ponterosso.
Agencija Hirschfeld, ulica del Teatro št. 2.
Lug, trg S. Lucia.
Millinz, p. Giuseppina št. 2.
Raitinger, riva F. Giuseppe št. 20.
Bruni, ulica S. S. Martiri št. 9.
Ghersinig, Sv. Andrej.
Ulica Lloyd št. 9.
Ulica S. Sebastiano št. 3.
Gramaticopulo, trg Barriera št. 7.
Bruna, ulica del Rivo št. 44.
Segulin, ulica dell'Istria št. 16.
Cecchini, ulica dell'Istria št. 82.
Boncelj, ulica S. Marco št. 26.
Bevk, Lesni trg št. 3.
Počnik, ulica Istria št. 328.
Može, ulica Miramar št. 1.
Sulgoj, ulica B. Celsini št. 1.
Hreščak, Campo Belvedere št. 1.
Artuž, ulica Belvedere št. 57.
Benussi, Salita di Gretta št. 90.
Tramvajska postaja Občine, trg Caserma.
Stanič, ulica Molin piccolo št. 14.
Lavrenčič, trg Caserma št. 1.
Bajc, ulica Geppa št. 21.
Fajdiga, ulica Coroneo št. 8.
Furlan, prosta luka.
Geržina, Rojan.
Južni kolodvor.
Lovšin, ulica Ed. d'Amicis, št. 9.
Državni kolodvor. Sv. Andrej.
Schimpf, državni kolodvor.
Anton Godina, Vrdela.
Gregor Zidar, Rocol.
Čergolj, Barkovlje.
Narodni dom, Barkovlje.
Sancin-Drejač, Škedenj.
Fiegc, Škedenj.
L. Fonda, Škedenj.

DAROVI.

— Za Krekov spomenik je daroval g. Milan Nabergoj 3 K.

— Za slovensko sirotišnico je darovala prodajalna »Kat. tisk. društva« v Ljubljani 20 K.

— Za ranjene in bolne vojake so darovali: ga. Svoboda več kosov perila, ga. N. N. 1 letnik »Ted. slik«, g. N. N. več iztisov »Slov. Naroda« in »Slovenca«, ga. Rovinsky poljske knjige in časopise.

— Franjo Piciga, Kjarbola Zgornja, je ob priliki Krekove slavnosti v Škednju daroval 2 K, za podružnico CMD pri Sv. M. M. Zgornji. Denar hrani blagajničar.

— Nadučitelj Franjo Orel v Kortah daruje K 10 za Krekov spomenik. Denar hrani uprava.

— Za šentvidsko šolo darujejo: nadučitelj Franjo Orel v Kortah K 10, rojanski kader nabral pri Katalanu v veseli družbi K 20, Joško Vončina za storjeno uslugo g. M. Klavora K 5. — Denar hrani uprava.

Priporočljiva tvrdka.

Damska krojačnica

A. RIEGER, Trst ulica Commerciale 3. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke, obleke za poroke, bluze za gledališče itd. Cene zmerne. 337

Češko Budjevička Restavracija (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ul. G. Galatti (zraven glavne pošte.) Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 6 stot. besedo. — Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša :—: pristojbina znaša 60 stotink. :—:

Prodam poročno in jedilno sobo, kompletne dvorane, moderno lakirano kuhinjo ter drugo moderno pohištvo. Brod, Poste vecchie št. 26. 2047

Želje do korespondence, v svrho poroke, ima mlada gospodična lepe zunanjosti, vesele narave z mladim inteligentnim gospodom. Resne ponudbe pod „Želja“ na Ins. odd. Edinosti. 2048

Žveplo prve vrste proda ali zamenja z živežem Tvrdka Dollinar, Trst, Celsi 16. 2043

Kupim dobro ohranjeno motor-kolo. Od 2—4 pop. Arcata 16 (vratar). 2045

Iščem dekle, ki je nekoliko izurjena v izdelovanju moških oblek. Sv. Ivan 699. 2046

Odprl sem mehanično delavnico za popravo dvokoles, šivalnih strojev, gramofonov ter trgovino z raznimi stroji. — Sprejmem tudi učenca. F. Batjel, Gorica, mehanik in trgovec z raznimi stroji. 3178

Iščem učitelja ali učiteljico za razgovor slovenskem jeziku. Pismene ponudbe pod „Razgovor“ na Ins. odd Edinosti. B 10

V Bosákovi podružni gostilni na Lipskem trgu št. 7 dobijo vedno topla jedila po zmernih cenah. Voditelj Fr. Novak. (1991

Fotograf Anton Jerkič posluje v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 10. 40

Resna ženitna ponudba. 39 faut-invalid(a majhno hibo na nogi), ki je svoj čas dovršil kmetijsko šolo, z par desettisoč kron prihranka, bi se rad, priženil na tako posestvo, kjer bi se bavil s poljedelstvom, živinorejo, vinarstvom, sadjarstvom itd. Šel bi tudi na gostilno, kjer bi se dalo vpeljati vinsko ali kako drugo trgovino. Ugleden posredovalec proti dobri nagradi ni izključen. Podpisano ponudbo, če je mogoče s sliko, poslati do 5. maja Ins. odd Edinosti pod „Samostojna posestnica“. Tajnost zajamčena. 3179

GAMBRINUS
Varieté — Kabaret
vsaki večer ob 9½
velika varietetna predstava.
Vstopnina K 1·—

Iščem za takoj
dobro, skrbno, pošteno že-prileto
gospodinjo
k velikem posestvu in številnim otrokom brez matere. Naslov: Rudolf Makarovič, Novomesto.

Kislo vodo
(„Silva“ vrelec), žganje in vino razpošilja A. OSET p. Guštanj (Koroško). — Kupuje steklenice vseh vrst ter zamaške stare in nove

Odvetniškega
koncipijenta
sprejme takoj
dr. Edvard Slavik
odvetnik v Trstu
Dunajska ulica štev. 10, I. nadst.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. J. Čermák
v Trstu, ulica Poste vecchie 12 vogal ulice delle Poste.
Izdiranje zobov brez bolečin. — Plombiranje.
— UMETNI ZOBJE —

Tvrdka Znidersič
na Opčinah
prodaja črno in belo vino v vsaki množini.

Proda se
večje posestvo (nekdaj Strekljevo posestvo) v Gorjanskem pri Komnu, blizu železniških postaj Nabrežina oziroma Štanjel, obstoječe iz dveh enonadstropnih hiš in gospodarskih poslopij ter okroglo 58 oralov vrta, njiv, travnikov, pašnika in gozda.

Natančni pogoji se izvedo v Mestni hranilnici ljubljanski v Ljubljani.

Kabaret-Varietè MAXIM
Trst - Via Stadion 10 - Trst
Odprt od 8½ zvečer naprej
Vstopnina K 2

KONJAK
destiliran iz vina lastnega pridelka. Pri oslabelosti od starosti in želodčnih težkočah je iz vina destiliran star konjak že stoletja znano prelzkušeno okrepčilo 12 let starega v 4 polilitrskih steklenicah pošiljem franko za K 88, mlajšega 3 letnega čudovito bolečine tolažeče vdrgavalno sredstvo zopet trganje v udih, 4 polilitrske steklenice K 60. — Vino od 56 litrov naprej, beli burgundec K 5.60 rdeči burgundec I K 6.—. BENEDIKT HERTL, veleposestnik graščina Goliče pri Konjicah, Štajersko.

Zlatarnica G. Pino
v Trstu se je preselila na Corso št. 15 v bivše zlatarnice G. Zercowitz & Figlio.
Velika izbera srebrnih in zlatih ur, uhanov, prstanov, verižic itd.
Cene zmerne. Cene zmerne.

JADRANSKA BANKA
Trst, Via Cassa di Risparmo štev. 5 (Lastno poslopje)
Kapital in rezerva K 23,500.000.—
Filijalke: Dunaj Tegethoffstrasse 7—9, Dubrovnik, Kotor Ljubljana, Metkovič Opatija, Split, Šibenik, Zadar.
Vloge na knjižice 3½% Vloge na knjižice
od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačije banka od svojega. Obrestovanje vlog na tekočem in žiro-računu po dogovoru. Akreditivi čeki in naknzice na vsa tu- in inozemska tržišča. — Kupuje in prodaja: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke, valute, devize, promese itd. Daje predujme na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih. — Safe Deposits. — Prodaja srečk razredne loterije. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja srečk itd. brezplačno Stavbni kredit, rembours krediti. — Borzna naročila. — — inkaso. — — Menjalnica. — — Eskompt menic
Telefoni: 1463, 1793 in 2666. Brzojavi: JADRANSKA
Uradne ure: od 9 do 1 popoldne